

Eesti loodusteaduste olümpiaadi juhend 2022/2023. õppeaastal

Üldsätted

1. Eesti loodusteaduste olümpiaadi korraldamise eesmärk on:
  - innustada õpilaste aktiivset huvi loodusteaduste vastu,
  - aidata kaasa loodusteadusliku mõtteviisi ja õppeainete vahelise integratsiooni süvenemisele üldhariduskoolide õppetegevuses,
  - anda loodusteadustes võimekatele õpilastele täiendav stiimul oma ande arendamiseks,
  - anda õpilastele võimalus võrrelda oma teadmisi ja oskusi eakaaslaste omadega,
  - äratada õpilastes huvi teadusliku uurimistegevuse vastu loodusteaduste valdkonnas.
2. Eesti loodusteaduste olümpiaadi žürii 2022/23. õppeaastaks moodustatakse Eesti loodusteaduste olümpiaadi eelneva õppeaasta žürii poolt (koostöös Tartu Ülikooli teaduskooliga). Žürii ülesandeks on olümpiaadi sisuline korraldamine.
3. 2022/23. õppeaastal toimuvast loodusteaduste olümpiaadist võivad osa võtta kooliõpilased, kes on sündinud 2008. aastal või hiljem, samuti kõik varasema sünniaastaga 7. ja 8. klasside õpilased.
4. Olümpiaad koosneb kahest võistlusvoorust ja mõlemad voorud toimuvad 2022/23. õppeaastal. Esimene - piirkondlik voor - toimub esimesel poolaastal ja koosneb loodusteadusi integreerivatest teoreetilistest ülesannetest. Olümpiaadi teine voor - lõppvoor - toimub II poolaastal ja koosneb eksperimentaalsetest ülesannetest samades teadusvaldkondades.
5. Vastavalt soovile võib kool või piirkond iseseisvalt korraldada piirkonnavaorule eelneva koolivooru ja arvestada selle tulemusi õpilaste piirkonnavaoru registreerimisel.
6. Loodusteaduste olümpiaadi žürii jätab õiguse olümpiaadi korraldust ja ajakava muuta vastavalt vajadusele.
7. Olümpiaadi ülesannete tekstid antakse võistlusvoorudes igale võistlejale vastavalt tema soovile kas eesti või vene keeles ja aktsepteeritakse nendes keeltes vormistatud vastuseid. Olümpiaadi töökeel on eesti keel, st muu žürii poolt edastatav info (sh ülesannete lahendused ja tulemused) on eestikeelne.
8. Loodusteaduste olümpiaadi informatsioonilised teadaanded, protokollid ja muud materjalid avaldatakse Tartu Ülikooli teaduskooli kodulehel:

www.teaduskool.ut.ee/olumpiaadid/loodusteadused

I voor: piirkondlik voor

1. 2022/23. õppeaastal toimub loodusteaduste olümpiaadi piirkondlik voor **25. novembril 2022. a.**
2. Piirkondlik voor toimub Eesti loodusteaduste olümpiaadi žürii poolt koostatud ülesannete komplekti põhjal suuremates maakonnakeskustes või koolides, algusega kell **12:00** ja kestusega **4 tundi**. Kokkuleppel TÜ teaduskooliga on piirkonnavooru koordinaatoritel õigus seda aega nihutada paari tunni võrra.
3. Ülesannete lahendamisel ei tohi võistlejad kasutada kõrvalist abi ega materjale. Kõik ülesannete lahendamiseks vajalik (välja arvatud kirjatarbe, kalkulaator ja joonlaud) on ülesannete komplektis, kui žürii pole vastupidist otsustanud.
4. Piirkonnavooru vastuste vihikud parandab ja punkte haldab Eesti loodusteaduste olümpiaadi žürii.
5. Piirkondlikus voorus võivad osaleda kooliõpilased, kes on sündinud kas 2008. aastal või hiljem (alates 01.01.2008, k.a.), sõltumata klassist. Lisaks neile saavad piirkonnavoorus osaleda ja piisavalt hea tulemuse korral lõppvooru kohale pretendeerida ka varasema sünniaastaga 7. ja 8. klasside õpilased.
6. Piirkonnavooru piirkonnas korraldamise eest vastutab loodusteaduste olümpiaadi vastava maakonna/linna piirkonnakoordinaator. Piirkondadeks on 15 maakonda, millele lisaks on eraldi piirkonnad Tallinn, Tartu ja Pärnu linn. Piirkonnakoordinaator võib korraldamise lihtsustamiseks kokku kutsuda piirkonnakomisjoni või ülesandeid edasi delegeerida.
7. Piirkonnakoordinaator:
  - 7.1. korraldab õpilaste registreerimise piirkonnavooru ja edastab piirkonnavoorus osalevate õpilaste nimekirja teaduskooli kairi.maileht@ut.ee hiljemalt **21.11.2022 kell 14:00**. Piirkonnavoorus saavad osaleda ainult registreerunud õpilased.
  - 7.2. otsustab, kuidas on olümpiaadi kõige mõistlikum läbi viia. Soovitav on piirkonnavoort korraldada maakonna/linna mitmes koolis;
  - 7.3. annab õpetajatele teada olümpiaadi toimumiskohad ja kellaajad ning edastab muu olümpiaadiinfo;
  - 7.4. korraldab õpilaste valvamise piirkonnavooru toimumiskohas;
  - 7.5. toimetab olümpiaadi toimumiskohta vastuste vihikud, millesse õpilased kannavad ülesannete vastused ja võimaldab olümpiaadi toimumise ajal võistlejatele ligipääsu olümpiaadi ülesannetele (mis eelistatult jagatakse võistluse alguses õpilastele paberil, kuid on lubatud ka ülesannete vaatamine arvutist) ning tagab, et ülesannete tekstid ja sisu ei jõuaks võistlejateni enne võistluse algust;
  - 7.6. edastab vastuste vihikud Tartu Ülikooli teaduskooli (Ülikooli 18, 50090, Tartu, TÜ teaduskool, märksõnaga loodusteadused).
8. 2022/23. õppeaastal saadetakse ülesannete tekstid või viis tekstidele ligipääsuks ja soovil väljatrükkimiseks piirkondlikele koordinaatoritele elektroonselt. Registreerimiseks piirkonnavoorus osalemiseks võib soovi korral aineõpetaja või õpilane ise ühendust võtta piirkonnakoordinaatoriga: <https://bit.ly/3VzkiBh>.
9. Piirkondliku vooru tulemused on aluseks olümpiaadi lõppvooru kutsumisel. Žürii kutsub loodusteaduste olümpiaadi lõppvoorust osa võtma piirkonnavooru üldpingerea 40 parimat. Samuti saavad kutse lõppvooru ka üldarvestuses neljakümne hulgast välja jäänud, kuid nooremate klasside koondarvestuse esikümnesse tulnud õpilased. Lisaks garanteerib žürii koha lõppvoorus kõigi 15

maakonna ja nelja suurema linna (Tallinn, Tartu, Narva ja Pärnu) parima tulemuse saavutanud õpilastele. **Juhul, kui mõnes neist piirkondadest olümpiaadi piirkonnavooru läbi ei viida, võivad selle piirkonna õpilased osaleda loodusteaduste olümpiaadi piirkonnavoorus mõnes teises piirkonnas.**

10. Loodusteaduste olümpiaadi esimese voo (piirkondliku võistluse) esialgsed tulemused avalikustatakse Eesti olümpiaadide kodulehel 23. jaanuaril 2023. Võistluste üldarvestuses kuuekümne parema hulka jõudnud õpilastel on ühe nädala jooksul õigus esitada apellatsioon tulemuse ümbervaatamiseks, saates selleks teaduskooli kaudu või otse žüriile argumenteeritud põhjenduse.
11. Laekuvad apellatsioonid vaatab žürii läbi võimalikult kiiresti ning langetab lõpliku otsuse õpilase saavutatud punktisumma kohta, mis on aluseks olümpiaadi esimese voo lõpliku paremusjärjestuse väljaselgitamisel. Esimese voo lõplikud tulemused ja teise voo kutsutud õpilaste nimekiri avalikustatakse Teaduskooli kodulehel www.teaduskool.ut.ee/olumpiaadid/loodusteadused hiljemalt **6. veebruaril 2023.**
12. Võistluse tulemuste põhjal selgitatakse välja parimad võistlejad, keda autasustatakse eraldi teoreetilise voo võitjatena. Piirkondliku voo parimate autasustamine toimub pärast mõlema voo tulemuste selgumist. Žürii autasustab eraldi ka nooremate klasside (kuni 7. klass, k.a.) õpilasi.
13. Loodusteaduste olümpiaadi piirkondliku voo märksõnad avaldatakse Eesti olümpiaadide kodulehel www.teaduskool.ut.ee/olumpiaadid/loodusteadused **2022. a oktoobri jooksul.**

II voor: lõppvoor

1. Olümpiaadi lõppvoor toimub **22.-23. aprillil Tartus**. Lõppvoorus lahendatakse eksperimentaalseid ülesandeid ning katsetega seotud teooriaülesandeid.
2. Olümpiaadi eksperimentaalse töö tegemiseks on aega 4 tundi. Vajadusel on žüriil õigus muuta töö tegemiseks antavat aega ühe tunni ulatuses. Lõppvooru märksõnad avaldatakse Eesti loodusteaduste olümpiaadi kodulehel www.teaduskool.ut.ee/olumpiaadid/loodusteadused hiljemalt 2023. aasta veebruari lõpuks.
3. Olümpiaadi lõppvooru parimate autasustamine toimub pärast olümpiaaditööde läbivaatamist ja tulemuste väljaselgitamist vastavalt olümpiaadi programmile.
4. Loodusteaduste olümpiaadi üldvõitjate selgitamisel lähevad võrdse osakaaluga arvesse nii piirkonnavoorus kui lõppvoorus saavutatud tulemused. Üldvõitjaid autasustatakse loodusteaduste olümpiaadi diplomitega vastavalt saavutatud kohale. Loodusteaduste olümpiaadi tulemuste põhjal nimetab žürii Eesti võistkonna kandidaadid rahvusvahelisest loodusteaduste olümpiaadist (IJSO) osavõtuks.
5. Kõik olümpiaadi lõppvooru kutsutud õpilased kindlustatakse olümpiaadi toimumise ajal tasuta toiduga, vajadusel ka öömajaga kahe lõppvooru päeva vahel ja lõppvoorule eelneval päeval. Osavõtjate sõidukulud ning õpilastega kaasasoleva täiskasvanu lähetus- ja majutuskulud katab lähetaja.
6. Olümpiaadil parimaid tulemusi näidanud õpilaste juhendajaid tunnustatakse tänukirjadega vastavalt žürii otsusele.

Osavõtt rahvusvahelistest võistlustest

1. Eesti võistkonna kandidaadid **2023. aasta detsembris Tais** toimuvale rahvusvahelisele loodusteaduste olümpiaadile (IJSO 2023) nimetab loodusteaduste olümpiaadi žürii loodusteaduste olümpiaadide tulemuste põhjal ning võttes arvesse rahvusvaheliste olümpiaadide juhendites seatud piiranguid.
2. IJSO 2023 Eesti võistkonna koosseisu väljaselgitamiseks korraldab loodusteaduste olümpiaadi žürii 2023. aasta augustis treeninglaagri ja valikvõistluse. Võistkonda pääsenud õpilastele korraldatakse lisaks Tartus enne IJSO 2023 toimumist treeninglaagreid.
3. Euroopa loodusteaduste olümpiaadi, mis toimub **30. aprill – 6. mai 2023 Lätis**, Eesti võistkonna koosseisu määramine toimub loodusteaduste olümpiaadi ja Teaduskooli koostöös vastavalt varasematele olümpiaaditulemustele. Eraldi valikvõistlust selleks ei korraldata. Eesti EOESI koordinaator on Lee Ann Madisson.
4. Euroopa loodusteaduste olümpiaadi jaoks valitud võistkonnale korraldatakse treeninglaagrid.